

Ahmet Batuhan Oyal

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU
HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE TAŞIMA
İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XXVII

§1

I. GİRİŞ	31
A. KONUNUN TAKDİMİ	31
B. ÇALIŞMA PLANI VE ÇALIŞMANIN KAPSAMI.....	33
II. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞUNUN TARİHÇESİ VE FARKLI HUKUK SİSTEMLERİNDEKİ TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU VE BENZER KURUMLAR.....	34
A. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞUNUN TARİHÇESİ...34	
B. FARKLI HUKUK SİSTEMLERİNDE TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	40
1. ALMAN HUKUKUNDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	40
2. İSVİÇRE HUKUKUNDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	43
a. Genel Olarak.....	43
b. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Kurulması ve Sona Ermesi	45
c. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hak ve Borçları	47
aa. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları.....	47
aaa. Eşyanın Taşınması İşini Organize Etme Borcu ...	47
bbb. Gönderenin Talimatlarına Uyuma Borcu.....	49
ccc. Hesap Verme ve Gönderen Hesabına Yaptığı Sözleşmeler Kapsamında Elde Ettiklerini Gönderene Verme Borcu.....	50
ddd. Özen ve Sadakat Borcu	51

bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları.....	54
aaa. Ücret Hakkı	54
bbb. Yaptığı Giderlerin İadesini Talep Etme Hakkı....	54
ccc. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hapis Hakkı....	54
d. Gönderenin Hak ve Borçları.....	55
aa. Gönderenin Borçları.....	55
aaa. Ücret Ödeme ve Taşıma İşleri Komisyoncusunun Yaptığı Masrafları İade Etme Borcu	55
bbb. Eşyanın Taşıtılması İçin Gerekli Bilgi ve Belgeleri Verme ve İfaya Katılma Borcu.....	56
ccc. Eşyayı Ambalajlama ve İşaretleme Borcu.....	57
bb. Gönderenin Hakları	57
aaa. Talimat Verme Hakkı.....	57
bbb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Üçüncü Kişilere Karşı Sahip Olduğu Hakları Doğrudan İleri Sürme Hakkı.....	58
ccc. Sözleşmeyi Sona Erdirme Hakkı.....	59
e. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Sorumluluğu	59
aa. Genel Olarak.....	59
bb. Taşıma İşleri Komisyonculuğuna İlişkin Yükümlülüklerinin İhlâlinden Kaynaklı Zararlar Bakımından Sorumluluğu	60
cc. Eşyanın Taşıma Sırasında Uğradığı Zararlar Bakımından Sorumluluğu	61
dd. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Üstlendiği Diğer Yükümlülüklerin İhlâlinden Doğan Sorumluluğu	63
ee. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borcun İfasında Yararlandığı Üçüncü Kişilerin Fiil ve İhmalinden Doğan Sorumluluğu.....	64
f. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Özel Görünüş Türleri	65
aa. Genel Olarak.....	65
bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Eşyanın Taşınması İşini Üzerine Alması	66

cc. Eşyanın Toplama Yük Şeklinde Taşıtılması	67
dd. Kesin Ücret Kararlaştırılması.....	68
3. AVUSTURYA HUKUKUNDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	70
a. Genel Olarak.....	70
b. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Kurulması ve Sona Ermesi	73
c. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hak ve Borçları	74
aa. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları.....	74
aaa. Eşyanın Taşınması İşinin Örgütlenmesi.....	74
bbb. Eşyanın Taşınmasına İlişkin Yan Edim Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmesi.....	75
ccc. Özen Borcu.....	75
ddd. Gönderenin Talimatlarına Uyuma ve Sadakat Borcu.....	77
eee. İade Borcu.....	78
fff. Hesap Verme Borcu.....	79
ggg. Haber Verme Borcu.....	80
hhh. Hediye Kabul Etme Yasağına Uyuma Borcu	80
bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları.....	81
aaa. Ücret ve Yaptığı Giderlerin İadesini Talep Hakkı	81
bbb. Rehin Hakkı	82
d. Gönderenin Hak ve Borçları.....	83
aa. Gönderenin Hakları	83
bb. Gönderenin Borçları.....	84
e. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Sorumluluğu	85
aa. Genel Olarak.....	85
bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun İfa Yardımcılarının Fiillerinden Sorumluluğu.....	87
aaa. Alt Komisyoncunun Fiillerinden Sorumluluğu..	87
bbb. Ara Komisyoncunun Fiillerinden Sorumluluğu	87
f. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Özel Görünüş Türleri	89
aa. Genel Olarak.....	89

bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Eşyanın Taşınması İşini Üzerine Alması	89
cc. Kesin Ücret Kararlaştırılması.....	92
dd. Eşyanın Toplama Yük Şeklinde Taşıtılması	95
4. ANGLO-AMERİKAN HUKUKUNDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU (FREIGHT FORWARDER)	97
a. Genel Olarak.....	97
b. Freight Forwarder Kavramının Tarihsel Gelişimi	100
c. Forvarderlerin Türleri	102
d. Forvarderin Yükümlülükleri	104
aa. Gönderene Danışmanlık Verilmesi	104
bb. Ambalajlama	104
cc. Gümrük İşlemlerinin Yapılması	105
dd. Taşımaya İlişkin Belgelerin Düzenlenmesi ve Tedariki	105
ee. Eşyanın Taşınmasına İlişkin Yükümlülükleri.....	105
ff. Eşyanın Konsolidasyonu	106
gg. Eşyanın Sigortalanması.....	106
hh. Lojistik Hizmetler Sunulması.....	106
ii. Gözetim Yükümlülüğü.....	107
jj. Bankacılık Benzeri Yükümlülükleri	107
e. Forvarderin Sorumluluğu.....	107
f. Forvarderin Taşıma İşleri Komisyoncusuyla Karşılaştırılması.....	110

§2

III. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİ	113
A. GENEL OLARAK	113
B. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI.....	115
1. SÖZLEŞME.....	115
2. EŞYANIN TAŞITILMASININ ÜSTLENİLMESİ.....	116

a. Eşyanın “Taşıtılması”	116
b. Taşıtma İşinin Üstlenilmesi.....	117
c. Eşya Kavramı	118
3. ÜCRET	120
4. DOLAYLI TEMSİL İLİŞKİSİ	121
5. EŞYA TAŞITMANIN MESLEK EDİNİLMİŞ OLMASI... 128	
a. Alman Hukukundaki Düzenleme	129
b. Türk Doktrinindeki Görüşler	130
c. Görüşlerin Değerlendirilmesi ve Kendi Görüşümüz	132
C. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	
SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI	134
1. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSU	134
a. Terminoloji.....	134
b. Tanım.....	138
c. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Farklı Türleri	141
aa. Asıl Taşıma İşleri Komisyoncusu.....	142
bb. Alt Taşıma İşleri Komisyoncusu	142
cc. Ara Taşıma İşleri Komisyoncusu	143
dd. Ara Taşıma İşleri Komisyoncusuyla Alt Taşıma	
İşleri Komisyoncusu Arasındaki Ayırım	
Yapılırken Göz Önünde Bulundurulacak Kıstaslar .	144
2. GÖNDEREN	147
D. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	
SÖZLEŞMESİNİN HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	149
1. ALMAN HUKUKUNDA TAŞIMA İŞLERİ	
KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN HUKUKÎ	
NİTELİĞİ.....	149
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	
SÖZLEŞMESİNİN HUKUKÎ NİTELİĞİNE İLİŞKİN	
TÜRK HUKUKUNDAKİ GÖRÜŞLER.....	155
a. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin	
Vekâlet Sözleşmesinin Özel Bir Türü Olduğunu	
Savunan Görüş	155

b. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Mehaz Alman Hukukunda Olduğu Gibi Türk Hukukunda da Bir Eser Sözleşmesi Olarak Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği.....	159
c. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin <i>sui generis</i> Bir Sözleşme Olduğu Görüşü.....	161
d. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Hukukî Niteliğine İlişkin Görüşümüz	162
E. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI	168
F. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNDE ŞEKİL.....	174
G. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA DOĞAN HUKUKİ İLİŞKİLER	176
1. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUYLA GÖNDEREN ARASINDAKİ İLİŞKİ	177
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSU VE TAŞIYICI, TAŞIYAN VEYA SONRAKİ TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSU ARASINDAKİ İLİŞKİSİ	177
a. Genel Olarak.....	177
b. Türk Ticaret Kanunu'nun 922. Maddesinde Öngörülen Temlik Varsayımının Gönderen Açısından Değerlendirilmesi	179
c. Taşıma İşleri Komisyoncusuna Gönderen Adına Sözleşme Yapma Yetkisi Verilmesi.....	180
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN GÖNDERİLENLE OLAN İLİŞKİSİ	182
4. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ALT TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUYLA ARASINDAKİ İLİŞKİ	186
5. GÖNDERENİN SONRAKİ TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUYLA ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	187
H. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞUNUN BENZER HUKUKİ KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	192

1. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN TAŞIMA SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI	193
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN SİMSARLIK SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI	200
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN ALIM VEYA SATIM KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI	205
4. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN DEĞİŞİK TÜR ARAÇLAR İLE TAŞIMA SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	208
5. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	212
6. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN ACENTELİK SÖZLEŞMESİYLE KARŞILAŞTIRILMASI	213
7. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞUNUN TAŞIMA İŞLERİ ORGANİZATÖRLÜĞÜYLE KARŞILAŞTIRILMASI	216
IV. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ	224
A. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN BORÇLARI	224
1. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SÖZLEŞME ÖNCESİ AŞAMADA DOĞAN BORÇLARI	224
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN KANUNDAN DOĞAN BORÇLARI.....	224
a. Eşyanın Taşınmasının Sağlanması/Eşyanın Taşınması İşinin Örgütlenmesi	227
aa. Taşıma Araçlarının ve Taşıma Yolunun Belirlenmesi.....	228

bb. Taşıma İşini Gerçekleştirecek Kişilerin Seçilmesi ...	232
cc. Eşyanın Taşıılması İçin Gereken Taşıma, Ardiye ve Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmelerinin Yapılması.....	235
aaa. Taşıma Sözleşmesi Yapılması	239
bbb. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Yapılması.....	239
ccc. Ardiye Sözleşmesi Yapılması.....	242
ddd. Taşıma, Taşıma İşleri Komisyonculuğu ve Ardiye Sözleşmeleri Dışında Sözleşmeler Yapılması.....	243
b. Taşıma İşini Gerçekleştirecek Kişilere Gerekli Bilgilerin ve Talimatın Verilmesi.....	244
c. Gönderenin Tazminat Haklarının Teminat Altına Alınması	246
d. Eşyanın Taşınmasının Sağlanması Borcu Kapsamında Taşıma İşleri Komisyoncusunun Yerine Getirmesi Gereken Diğer Borçlar	251
e. Gönderenin Menfaatini Gözetme ve Onun Talimatına Uyuma Borcu.....	252
aa. Gönderenin Menfaatini Gözetme Borcu	252
bb. Gönderenin Talimatına Uyuma Borcu	255
f. Bilgi ve Hesap Verme ve Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Kapsamında Elde Ettiklerini Gönderene Verme Borcu	261
aa. Bilgi ve Hesap Verme Borcu	261
bb. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Kapsamında Elde Ettiklerini Gönderene Verme Borcu	265
cc. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Kapsamında Elde Edilenlerin Gönderene Verilmesi Borcuna Karşı İleri Sürülebilecek İtirazlar ve Def'iler	266
aaa. Takas Def'i.....	266
bbb. Zamanaşımı Def'i.....	267

ccc. Hapis Hakkı.....	267
g. Gönderenin Belirlediği Bedele Uyma Borcu.....	276
h. Üstlenmiş Olduğu İş Bizzat İfa Etme Borcu.....	277
i. Müvekkilin Hesabına Yapmış Olduğu İşlemlerden Doğan Hakları Devir Borcu	279
aa. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Alacaklıları Bakımından Gönderen Hesabına Yapılan Sözleşmelerden Doğan Alacaklarının Gönderene Geçmiş Sayılması (TTK m. 922).....	281
bb. Mehaz Alman Hukukundaki Durum	282
cc. Türk Ticaret Kanunu'nun 922. Maddesinin Uygulama Alanının Tespit Edilmesi ve Vekilin İade Borcuna İlişkin Türk Borçlar Kanunu'nun 509. Maddesinin Taşıma İşleri Komisyonculuğuna Uygulanabilirliği Sorunu	285
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SÖZLEŞMEYLE ÜSTLENEBİLECEĞİ BORÇLAR.....	289
a. Genel Olarak.....	289
b. Türk Ticaret Kanunu'nun 918. Maddesinin 2. Fıkrası Kapsamında Değerlendirilecek Yan Edim Borçları.....	292
c. Türk Ticaret Kanunu'nun 918. Maddesinin 2. Fıkrası Kapsamında Taşımaya İlişkin Yan Edimler Bakımından Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları.	296
d. Eşyanın Sigortalanması.....	300
e. Eşyanın Ambalajlanması ve Etiketlenmesi	303
f. Eşyanın Gümrüklenmesi.....	304
g. Taşımaya İlişkin Diğer Yan Edim Borçları	305
aa. Eşyanın Gönderenden Alınması, Depolanması, Yüklenmesi ve Boşaltılması.....	306
bb. Eşyanın Tartılması	308
cc. Taşıma İşleri Komisyonculuğunda Kullanılan Belgelerin Düzenlenmesi.....	309
dd. Refakat Belgelerinin Düzenlenmesi	309

ee. Taşımaya ve Ambalajlamaya Yardımcı Araçların Temin Edilmesi.....	310
ff. Eşya Bedelinin Tahsil Edilmesi	310
gg. İşlemden Bulunduğu Kişilerin İfasının Garanti Edilmesi	315
hh. Tipik Olarak Taşıma İşleri Komisyonculuğu Kapsamında Değerlendirilmesi Mümkün Olmayan Borçlar	316
B. GÖNDERENİN BORÇLARI.....	321
1. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN YAPTIĞI GİDERLERİN VE KOMİSYON ÜCRETİNİN ÖDENMESİ BORCU	321
a. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Komisyon Ücretinin Ödenmesi Borcu.....	321
b. Sözleşmede Belirlenmediği Durumunda Taşıma İşleri Komisyoncusuna Ödenecek Ücretin Miktarı	324
c. Ücretin Muacceliyeti	325
aa. Genel Olarak.....	325
bb. Parçalı/Zincir Taşımalarda Ücretin Muacceliyeti ...	327
cc. Eşyanın Taşıyıcı veya Taşıyan Yerine Ara Komisyoncu veya Ardiyeciyeye Teslimi Durumunda Ücretin Muacceliyeti	330
d. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin İfasını Sekteye Uğratan Bazı Durumlarda Taşıma İşleri Komisyoncusunun Ücret Hakkı	333
aa. İfa İmkansızlığı	334
bb. Sözleşmenin Gönderenin Kusurundan Ötürü İfa Edilememesi.....	335
cc. Sözleşmenin Taşıma İşleri Komisyoncusunun Kusurundan Ötürü İfa Edilememesi.....	336
dd. Eşyanın Taşıyıcıya veya Taşıyana Teslimi Dışında Taşıma İşleri Komisyoncusunun Üstlendiği Borçların Tam Olarak İfa Edilmiş Olması Durumunda Ücret Hakkı	336

2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN YAPTIĞI GİDERLERİ ÖDEME BORCU	338
a. Genel Olarak.....	338
b. Gider (Masraf) Kavramı	340
c. Giderlerin Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Gerektiği Gibi İfası İçin Yapılmış Olması	344
d. Giderleri Ödeme Borcunun Muaccel Olması ve Faiz Ödenmesi	348
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN VERDİĞİ AVANSLARI ÖDEME BORCU.....	349
4. BİLDİRİM VE EŞYANIN TAŞITILMASI İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLARI YAPMA BORCU	350
a. Genel Olarak.....	350
b. Eşyanın Ambalajlanması ve İşaretlenmesi	351
c. Gerekli Bilgilerin Sağlanması ve Gerekli Belgelerin Verilmesi	354
d. Tehlikeli Eşyayı Bildirme Borcu.....	357
e. Gönderenin Bildirim ve Eşyanın Taşıtılması İçin Gerekli Hazırlıkları Yapma Yükümlülüğünü İhlâl Etmesinin Sonuçları	360
f. Gönderenin Tüketici Olduğu Durumlarda Bildirme ve Eşyanın Taşıtılması İçin Gerekli Hazırlıkları Yapma Yükümlülüğünün İhlâl Edilmesinin Sonuçları...	368
5. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN UĞRADIĞI ZARARLARI TAZMİN ETME BORCU.....	368
V. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SORUMLULUĞU	370
A. GENEL OLARAK	370
1. MÜLGÂ 865 SAYILI TİCARET KANUNU'NDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SORUMLULUĞU	370

2. MÜLGÂ 6762 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NDA TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SORUMLULUĞU 371
3. 6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NUN TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ 375
- B. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDE BULUNAN EŞYANIN ZİYAI VE HASARINDAN DOĞAN SORUMLULUĞU 378
 1. GENEL OLARAK 378
 2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDEKİ EŞYANIN ZİYAI VE HASARINDAN DOĞAN SORUMLULUĞUNUN ŞARTLARI..... 380
 - a. Eşyanın Zayi Olması veya Hasara Uğraması 380
 - b. Eşyanın Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğinde Olması..... 386
 - c. Eşyanın Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Kapsamında Komisyoncunun Zilyetliğinde Olması 388
 - d. Kusur 392
 3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDE BULUNAN EŞYANIN ZİYAI VE HASARINDAN DOĞAN SORUMLULUĞUNDAN KURTULMASI..... 393
 - a. Genel Olarak..... 393
 - b. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğindeki Eşyanın Zıyai ve Hasarından Doğan Sorumluluktan Kurtulmasını Sağlayan Genel Sebepler 394
 - c. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğindeki Eşyanın Zıyai ve Hasarından Doğan Sorumluluktan Kurtulmasını Sağlayan Özel Sebepler..... 396
 - d. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğindeki Eşyanın Zıyai ve Hasarından Doğan

Sorumluluğunun Sınırı ve Sorumluluğunu Sınırlama Hakkının Kaybedilmesi.....	399
aa. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğindeki Eşyanın Zıyayı ve Hasarından Doğan Sorumluluğunun Sınırı	399
bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Zilyetliğindeki Eşyanın Zıyayı ve Hasarından Doğan Sorumluluğunu Sınırlama Hakkını Kaybetmesi.....	403
4. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDEKİ EŞYANIN ZIYAI VE HASARINDAN DOĞAN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN DAVALARDA TARAF EHLİYETİ, DAVA TAKİP YETKİSİ VE İSPAT	407
C. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDEKİ EŞYANIN ZIYAI VEYA HASARI DIŞINDAKİ ZARARLARDAN DOĞAN SORUMLULUĞU	414
1. GENEL OLARAK	414
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN ZİLYETLİĞİNDEKİ EŞYANIN ZIYAI VEYA HASARI DIŞINDAKİ ZARARLARDAN SORUMLULUĞUNUN KOŞULLARI.....	416
a. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Türk Ticaret Kanunu'nun 918. Maddesi Uyarınca Kendisine Düşen Bir Yükümlülüğü İhlâl Etmesi.....	416
b. Zarar	418
c. Nedensellik Bağı (İllyet Bağı)	419
d. Kusur	419
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 918. MADDESİ UYARINCA KENDİSİNE DÜŞEN YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLÂLİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞUNUN SINIRI.....	422
4. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 918.	

MADDESİ UYARINCA KENDİSİNE DÜŞEN YÜKÜMLÜLÜĞÜ HİÇ VE GEREKTİĞİ GİBİ YERİNE GETİRMEMESİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞUNDA İSPAT	425
D. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TAŞIYICININ FİİLLERİNDEN SORUMLULUĞU	427
E. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN YARARLANDIĞI KİŞİLERİN FİİLLERİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	431
1. GENEL OLARAK	431
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN YARDIMCILARI	432
a. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Kendi Adamları	433
b. Taşıma İşinin Yerine Getirilmesi İçin Taşıma İşleri Komisyoncusunun Yararlandığı Kişiler	434
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN YARDIMCILARININ FİİL VE İHMALLERİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞU.....	436
a. Yardımcı Kişinin Zarar Veren Fiil veya İhmalinin Görevle Bağlantılı Olması	436
b. Yardımcı Kişinin Fiilinin Taşıma İşleri Komisyoncusu Bakımından Sorumluluk Doğuracak Nitelikte Olması	438
4. YARDIMCI KİŞİLERE YÖNELTİLEN DİĞER TALEPLER.....	439
F. ZAMANAŞIMI.....	441
1. GENEL OLARAK	441
2. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN BAŞLANGICI.....	443
3. ZAMANAŞIMINA UĞRAMIŞ BİR TALEBİN VEYA HAKKIN DEF'İ OLARAK İLERİ SÜRÜLMESİ.....	445
4. ZARARIN TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN KASTEN VEYA PERVASIZCA BİR DAVRANIŞLA VE BÖYLE BİR ZARARIN MEYDANA GELMESİ	

İHTİMALİNİN BİLİNCİYLE İŞLENMİŞ BİR FİİLİNDEN VEYA İHMALİNDEN DOĞMASI DURUMUNDA ZAMANAŞIMI.....	447
5. RÜCU HAKLARINA İLİŞKİN ZAMANAŞIMI.....	448

§3

VI. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN ÖZEL GÖRÜNÜŞ TÜRLERİ.....	453
A. GENEL OLARAK	453
B. KESİN ÜCRET.....	454
1. GENEL OLARAK	454
2. KESİN ÜCRET ANLAŞMASININ KOŞULLARI.....	456
a. Geçerli Bir Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Varlığı.....	456
b. Ücretin Taşıma Giderlerini de İçerir Şekilde Tek Bedel Olarak Belirlenmesi.....	457
c. Tarafların Tek Ücret Konusunda Anlaşmaları.....	459
3. KESİN ÜCRET ANLAŞMASININ SONUÇLARI.....	463
a. Komisyoncunun Taşımaya İlişkin Olarak Taşıyıcının veya Taşıyanın Hak ve Yükümlülüklerine Sahip Olması.....	463
aa. Türk Ticaret Kanunu'nun 921. Maddesinde Yer Alan Taşımaya İlişkin Olan İfadesinin Anlamı ve Kapsamının Belirlenmesi	464
aaa. Mevzuat Hukukundaki Görüşler.....	465
bbb. Görüşlerin Değerlendirilmesi.....	468
bb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hak ve Borçlarının Tâbi Olduğu Taşıma Hukuku Normları	472
b. Gönderenin Kararlaştırılan Kesin Ücreti Ödeme Borcu	472
c. Komisyoncunun Sözleşmenin İfası Kapsamında Yaptığı Giderlerin İadesini Talep Hakkı	473

4. KESİN ÜCRETE TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN SORUMLULUĞU	475
5. ZAMANAŞIMI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRELER	477
C. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TAŞIMA İŞİNİ ÜZERİNE ALMASI.....	477
1. GENEL OLARAK	477
2. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TAŞIMA İŞİNİ ÜZERİNE ALMASININ HUKUKÎ NİTELİĞİ	481
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TAŞIMA İŞİNİ ÜZERİNE ALMASININ KOŞULLARI	483
a. Taraflar Arasında Geçerli Bir Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Yapılmış Olması	483
b. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Taşıma İşini Üstlenmesinin Mümkün Olması	484
c. Taşıma İşinin Gerçek Olmayan Üstlenilmesi	486
4. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN TAŞIMA İŞİNİ ÜZERİNE ALMASININ HUKUKÎ SONUÇLARI	490
a. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları Bakımından.	490
b. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Sorumluluğu Bakımından	491
c. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları Bakımından..	493
d. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Taşımayı Üzerine Alma Hakkı Olmadığı Hâlde Taşımayı Bizzat Gerçekleştirmesinin Sonuçları	495
D. TOPLAMA YÜK.....	496
1. GENEL OLARAK	496
2. EŞYANIN TOPLAMA YÜK ŞEKLİNDE TAŞITILMASININ HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	498
3. EŞYANIN TOPLAMA YÜK ŞEKLİNDE TAŞITILMASININ KOŞULLARI	500
a. Geçerli Bir Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Varlığı.....	500

b.	Eşyanın Başka Gönderenlerin Eşyalarıyla Bir Araya Getirilmek Suretiyle Tek Bir Yük Haline Getirilmesi	500
c.	Eşyanın Toplama Yük Şeklinde Taşıtılmasının Mümkün Olması	501
d.	Taşıma İşleri Komisyoncusunun Kendi Hesabına Bir Taşıma Sözleşmesi Yapması.....	502
4.	TOPLAMA YÜKTE İSPAT	502
5.	EŞYANIN TOPLAMA YÜK ŞEKLİNDE TAŞITILMASININ HUKUKİ SONUÇLARI	503
a.	Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları Bakımından.	504
b.	Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları Bakımından..	505
aa.	Yükün Taşınması Konusunda Sahip Olduğu Haklar	505
bb.	Ücret Hakkı	506
c.	Taşıma İşleri Komisyoncusunun Sorumluluğu Bakımından	508
6.	TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCUSUNUN EŞYAYI TOPLAMA YÜK ŞEKLİNDE TAŞITMA HAKKI OLMADIĞI HÂLDE EŞYAYI TOPLAMA YÜK ŞEKLİNDE TAŞITMASI.....	513

§4

VII. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU	
SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	515
A. GENEL OLARAK	515
B. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİ SONA ERDİREN GENEL SEBEPLER	517
1. GENEL OLARAK	517
2. İFA	517
3. İFA İMKÂNSIZLIĞI.....	518
C. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİ SONA ERDİREN ÖZEL SEBEPLER	519

1. VEKÂLET SÖZLEŞMESİNE YAPILAN ATIF NEDENİYLE VEKÂLET SÖZLEŞMESİNİ SONA ERDİREN ÖZEL HÂLLERİN TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNE UYGULANMASINDA ORTAYA ÇIKMASI MUHTEMEL SORUNLAR..... 521
 - a. Tek Taraflı Olarak Sözleşmeyi Sona Erdirme Hakkı Bakımından 521
 - b. Ölüm, Ehliyetin Kaybedilmesi ve İflâs Bakımından 526
2. VEKÂLET SÖZLEŞMESİNDE ÖZEL SONA ERME HÂLLERİNE İLİŞKİN TÜRK BORÇLAR KANUNU HÜKÜMLERİNİN TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNE UYGULANMASI..... 529
 - a. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Tek Taraflı Olarak Sona Erdirilmesi..... 529
 - aa. Mevazı Alman Hukukundaki Durum 529
 - bb. Türk Hukukunda Vekâlet Sözleşmesine Yapılan Atıf Nedeniyle Tarafların Sözleşmeyi Tek Taraflı Olarak Sona Erdirme Hakkı..... 531
 - aaa. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Kullanılmasının Etkisi..... 531
 - bbb. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Kullanılabileceği Zaman Dilimi 532
 - ccc. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Kullanılmasının Şekli 533
 - ddd. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Emredici Olup Olmadığı..... 534
 - b. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Kullanılmasının Sonuçları..... 537
 - aa. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesi Üzerindeki Sonuçları..... 537
 - bb. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Gönderen Tarafından Kullanılmasının Taşıma İşleri

Komisyonusunun Ücreti ve Yaptığı Giderlerin İadesi Bakımından Sonuçları	538
aaa. Sözleşmenin Haklı Bir Neden Olmaksızın Sona Erdirilmesi Durumunda Taşıma İşleri Komisyoncusunun Ücreti ve Yaptığı Giderler	538
bbb. Sözleşmenin Haklı Bir Nedenen Ötürü Sona Erdirilmesi Durumunda Taşıma İşleri Komisyoncusunun Ücreti ve Yaptığı Giderler	539
ccc. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Taşıma İşleri Komisyoncusu Tarafından Kullanılması Durumunda Komisyoncunun Ücret Hakkı.....	544
c. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Ölüm, Ehliyetin Kaybedilmesi veya İflâs Nedeniyle Sona Ermesi	545
aa. Alman Hukukundaki Durum	545
bb. Türk Hukukunda Taraflarından Birisinin Ölümü Nedeniyle Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Sona Ermesi	547
aaa. Genel Olarak.....	547
bbb. Ölüme Rağmen Sözleşmenin Tarafların Bu Yöndeki Anlaşmaları veya İşin Niteliği Gereği Devam Etmesi	548
ccc. Ölümün Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesini Sona Erdirmesi Gereken Hâllerde Geçici Olarak İş Görmeye Devam Etme Yükümlülüğü.....	550
ddd. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Ölüm Nedeniyle Sona Ermesinin Hükümleri	551
cc. Türk Hukukunda Taraflardan Birinin Ehliyetini Kaybetmesi Nedeniyle Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	552
dd. Türk Hukukunda Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Taraflardan Birisinin İflâsı Nedeniyle Sona Ermesi	553

aaa. Gönderenin İflâsı	555
bbb. Taşıma İşleri Komisyoncusunun İflâsı.....	558
d. Taşıma İşleri Komisyonculuğu Sözleşmesinin Türk Borçlar Kanunu'nun 512. ve 513. Maddesi Uyarınca Sona Ermesinin Hüküm ve Sonuç Doğurduğu An	560
3. TAŞIMA İŞLERİ KOMİSYONCULUĞU SÖZLEŞMESİNİN SONA ERME SEBEPLERİ BAKIMINDAN DE LEGE FERENDA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	562
SONUÇ	565
KAYNAKÇA.....	607